

beosztott segítségével eltemették a rendes zsidó temetőben.

Szegény tanítványok, hirtelen elvesztették életük értelmét, végtelenül elbizonytalanodtak, az Emmausba igyekvők is mennyire gondterhelten baktattak hazafelé. Majd az étkezés közben milyen megvilágosodásban volt részük, amikor rájöttek, hogy az egész úton Ő beszélt hozzájuk, s ez olyan erőt adott nekik, hogy rögtön vissza is fordultak, ahol a többiek is mind azzal fogadták őket, hogy Jézus föltámadt.

Mit is jelent ez a gyakorlatban?

A Halál egy olyan demarkációs vonal, amelyet ember soha át nem léphet: vagy itt vagyunk, vagy ott.

Illetve, Jézus mégis átlépte többször is.

Jézus színeváltozásakor (Lk.: 9 /28-tól) olyan formán jelenik meg, mint, aki a túlvilágról érkezett. Tehát ekkor Péter, Jakab és János átláthatott azon a bizonyos demarkációs vonalon, ők, akik Jézushoz legközelebb álltak abban az időben. És itt mindjárt érdemes rögzíteni, hogy mi is történt.

Jézus Mózesrel és Illéssel beszélgetett, mintha ma én egy pár kollégával, egy barátságos tanszéki szobában Palestrinával, Bachhal és Liszttel beszélgethetnék.

Tehát lehet beszélgetni is odatúl!

Amikor megjelenik tanítványai között, akkor van teste, amit meg lehet tapintani, bár látszanak rajta nagypéntek rettenetes emlékei, mégis eszik is szemük láttára sült halat.

Tehát lehet enni, mint, akinek szája van és lehet mázskálni, mint akinek csontja van.

Majd oktatja a két Emmausba igyekvőt.

Tehát lehet tanítani is.

Egyszóval: mindent lehet csinálni Odatúl is, csak Szeretni kell Őt, Hinni kell Neki és Bízni kell Benne.

Röviden szólva: Jézus segítségével mégiscsak átláthatunk azon a bizonyos demarkációs vonalon túlra. És láthatunk egy csodálatosan ragyogó világot, melyben a tér-idő nem létezik; Mózes és Illés térben és időben milyen messze éltek egymástól.

Egy tisztázandó kérdés: mi is az a feltámadás?

A naini ifjút, amikor Jézus újra éleszti, tovább él, támogatja özvegy édesanyját, majd tisztességgel eltemeti, közben ő is megnősül, majd 50 év múlva ő is megtér az őseihez.

Jézus esetében mindegy, hogy hol és ki temette el, mert Ő átlépett azon a bizonyos demarkációs vonalon; az emberi teste elporladt, mint minden halotté. Ő fölvette azt a testet, melyet Péter, János, Jakab látott azon a bizonyos hegyen.

[Tovább olvasom Lukácsot:]

Lk.: 20/27. „Odament hozzá néhány szadduceus is, akik kétségbe vonják a feltámadást, és ezt mondták neki: Mózes azt írta elő nekünk, hogy ha meghal egy férj, aki nem hagyott hátra gyermeket, akkor a testvére vegye el az asszonyt, hogy támasszon utódot az elhalt

testvérenek. Ez így történt 7 férj esetében, majd meghalt az asszony is. A feltámadáskor kinek a felesége lesz az asszony, hisz 7 férfinak volt a felesége.” A szadduceusok gondolkodása teljesen hibátlan, azonban egyet nem tudnak, amit már Jézus tud (talán a hegyen erről is volt szó Mózes és Illés között), hogy akik eljutottak a túlvilági életre, azok már nem házasodnak - nincsen szükségük utódokra -, hiszen már meg sem fognak halni, hanem úgy élnek, mint az angyalok.

Tehát a föltámadás, nem azt jelenti, hogy ez a mi testünk újból fog élni – micsoda kérdés: milyen korú akarsz lenni, amikor föltámadsz? Gyerek? – jaj, mennyi vizsga van még előttem! 40 éves? - jaj, éppen holnap lesz az epekő műtétem! Később? – rozogán, szemüveggel, kicsit süketen, sántikálva! Ugye, nem tudunk felelni! – Egy olyan test kellene nekem a feltámadáshoz, amely már nincsen kitéve ezeknek a gondoknak, bajoknak!

Mindezekhez, az volna a szükséges, hogy amikor Lázár mégis eljönne értem, az ne legyen fölösleges!

(2020. máj. 12.)

KIRÁLY IGNÁCZ

GYURKA BÁCSI A KIRÁLYOK ÉLETÉBEN

A mi családnk Gyurka bácsi biológiai életében „agglomerációs” család. Nem laktunk hozzá közel, nem jártunk miséire csak „sátoros” ünnepeinken, napi működésében alig vettünk részt. A lényegét illetően azonban olyan mély és személyes kapcsolatban lehettünk, mely életünk alakulását döntően alakította.

Testvérek voltunk

A sokéves korkülönbség (30 év) és tudásszint különbség ellenére sosem éreztem hideg távolságtartást, felülről lekezelő türelmetlenséget. A kispapok között Esztergomban az volt a furcsa szokás, hogy aki elhagyta a szemináriumot és kilépett, annak a reverendáját, mint egy halotti fekete keresztet az ágyára terítették. Teljesen feldúlt ez, és minden alkalommal fellázadtam. Amikor negyedik évem végén a Központi Szemináriumból való kilépésem szándékával lelkivezetőmhöz, Gyurka bácsihoz fordultam, ő semminemű gyászoló jelet nem mutatott. Megmutatta viszont azokat a kérdéseit és a maga válaszkísérleteit, amelyeket sok évtized alatt maga is megszenvedett.

Az engedelmeskedés volt az egyik fő kérdés. Kollaboráló püspököknek engedelmisséget fogadni? Mi a hitvalló egyház tagjaként értelmeztük magunkat. Átérezte gondomat, és bölcs higgadtságra biztatott lázadásaimat illetően. A Központiban ugyanis természetes kisközösségi témánk volt ez is. Erre írja az

egyik operatív jelentés rólam: „lázítja a kispapokat”. Gyurka bácsi a ráhallgatást képviselte: amiben jézusi a püspöki kíváncsóság, arra hallgatunk, amiben nem az, a tekintetben a lelkiismeretre hallgatunk. Olyan testvéri hang volt ez, amely fel-nőtt emberként kezelt engem, annak minden felelősségével.

A másik problémacsomag volt „zsigeri” gondom, a papi nőtlenség. Ezt már csakis a mátyásföldi utcákon sétálva, botladozva lehetett megbeszélni, kettesben. Könnyek között vallottam meg, hogy ez nekem nem fog menni. „Másoknak is ment, neked miért ne menne, ha akarsz?” – kérdezte. Igen, én nem akarom. Istenünk akarata velem kapcsolatban biztosan nem ez. Életem komoly százalékát azzal töltsem, hogy tisztességes maradjak, amikor más a hivatásom? Gyurka bácsitól tanultam meg, hogy csak egy hivatásunk van: az Isten Országának építése. A papság is és a családos életforma is erre való. Ez az én életemnek is az értelme, és ehhez társat is találtam Zsikében. Nem torkolt le, nem akart lehengerelni amúgy közismert „Bulányi-módon”. Átölelte a vállamat, és meghallgatott, és megtörölte a szemét ő is, mint én. Önéletírásában így ír erről: „Valamelyik nyáron Dombi Feri szólt neki (nekem), hogy segítsen már az első szakközepes Tojzán Erzsinek egy kicsit: nem megy neki a latin. Emberfeletti feladatot bízott ezzel Nácira.” A cölibátusnak vége, ha „latintanárokunk fehérnépek-nél”. Javasolta, hogy beszéljek Kállay Emil atyával is. Sorstársi testvériséget éreztem mellettem állásában, tanácsaiban, felelősségre rámutató, ugyanakkor elfogadó szeretetében. Tette ezt oly annyira, hogy amikor kiderült, hogy püspököm elfektette kérelmemet, akkor, mint lelkivezetőm a piarista generálist kereste meg Rómában, hogy rendeződjenek végre diakónusi dolgaim, és házasságkötési vágyaink teljesüljenek. Esketésünkkor, amit Halász Bandi bácsival és Tarnai Imre bácsival végzett, ugyanezt a testvéri felkarolást és „bizom benne-tek” lelkületet sugározta. Ilyen testvéri erőterben születik egy nagycsalád. „Amikor Zsike Érdén bejelentette nekem, hogy várja a tizenkettediket, ünnepélyesen kezét csókoltam neki” – írja önéletírájában.

Barátok voltunk

A barátság hasonlatos a szerelemhez. Belső érzelmi kapcsolat, amely mindig racionalizálható. Nagy indoklások nélkül is bizalmat szavaz, ok-okozati elemzések nélkül is együttműködik, minden adok-kapok mérlegelés nélkül is védelmez. Meg-szervezte, hogy Zsike a XIII. kerületben Doboséknál, én pedig a VIII. kerületben, Benyhe Pistivel egy szobában, Andi néniéknél lakjam, ki-mutatandó az egyházi jog-szabályok tiszteletben tar-tásának szándékát. Oda-adta a csatárkai faház kulcsát, hogy néha zöldben és csendben lehessenek. Nagy egyéniségével a lényegyet sulykolta belém: a Jézushoz tartozás a lényeg, az összes többi ez kell, hogy meghatározza. Nem volt kérdés,

amivel ne mehettem volna hozzá. Ez egy notesz szerint működő, hihetetlenül elfoglalt embernél igen nagy dolog. Nagyon igyekeztem felnőni ehhez a barátságához. Ha már egyszer ekkora szerencsém van, hogy ilyen nagy egyéniség vallja barátomnak magát, akkor nem hozhatok szégyent rá sem. Amikor mégis alatta maradtam elképzeléseinknek, imádságos bizalommal feloldozott.

Tanítónk volt

Gyurka bácsi 1968-as halásztelki, Halottak napi bemutatkozó beszéde után édesanyám ezt mondta: „Nagyon nagy tudású lehet, mert nagyon lassan beszél, mintha ki kellene választani neki, hogy a sokból éppen mit mondjon nekünk.” Dombi atya így készítette fel Gyurka bácsival való találkozásra: „Bemutat-lak egy olyan papnak, aki elveiért az életfogytiglant is vállalta.” Elsőnek az erő-szakmentességről vallott elve ragadott meg. Jézusnak odaadott élete nem csupán hiteles volt számomra, hanem radikalitásával vonzó is. Kemény tanárunk volt. Amit fejébe vett, azt minden pedagógiai trükkel, rámenős érveléssel igyekezett keresztülvinni. Hányszor hívott sétákra kettesben, hogy beláttassa velem is a maga meggyőződését. Csak nagyon idős korára éreztem a türelmetlensége jeleit, és azt, hogy néha belefáradt a győzködésbe és sóhajtva mondta: „No, menjünk tovább!” Tőle tanultam meg, hogy nem a doktorátus a fontos, hanem hogy egy jézusi tétel teret nyerhessen az Egyház teológiájában. Az erőszakmentesség volt a témám, persze, hogy nem ment át az Akadémia szűrőjén: „Ez a téma a jelen magyar helyzetben nem aktuális” – mondta professzorom a dolgozatomra. Akkor értettem meg, hogy Gyurka bácsi EGY-ügyű ember. Csak Jézus Krisztusról akar tudni, és velünk is őt akarja elmélyítve elfogadtatni. Aki a biblikus szövelemzést meg tudja szeretetni az emberrel, az nem csupán tanító, az már mágus. Megszerettem ezt a fárasztó kutatási módszert, és máig is alkalma-zom. „Mindenkinek meg kell írnia a maga KIO-ját!” – hangoztatta a maga ötkötetes főművére utalva. Jólesett neki, mikor a KIO-szemléletet illemszabályként, a Bokorhoz tartozás kiemelt feltételének fogalmaztuk meg. Egyéni munkára, szellemi minőségre törekvésre sosem szűnt meg biztatni minket. Nem nevelt tudóssá, hiszen nem vagyok arra alkalmas, de nem is engedett epigonnak maradni. Mondta is: „Neked nem kis Bulányinak, hanem Nácinak kell lenned.” A KARAJ-kötetek mutatják, hogy volt szellemi életünk, volt máig is használható szellemi termésünk. Hiszek ennek bokros feltámadásában, alapító atyánk Jézusának örömére...

Apánk volt

Családunkban a „PAPA” volt. Így beszéltünk róla, így szólította őt a családi nyelvezet. Nekem apám helyett apám lett, ezért természetes volt ez így. Kedves igyekezettel szedte sorba név szerint a gyerekeket, amíg

csak akkora létszám nem lettünk, hogy már nekünk szülőknél is volt névtévesztésünk, ami-kor hirtelen akartuk valamelyiküket fölön fogni. Elfogadta ezt a családiasságot, és könyve dedikálásában unokáiként ölelte át gyerekeinket. Öregségére sem változott a helyzet. Halála előtt nem sokkal Gyuri fiunk, mint szakápoló volt nála napokig. „Papa”, „fiam” volt a megszólítás. Sosem felejtette el, hogy amikor Gyuri az elsőszülöttünk megszületett, ezzel értesíttem Gyurka bácsit. „Puer natus est nobis, et Georgius est nomen eius!” Válasza: „Deo gratias !” Ezért lett Gyuri a Gyuri, a papa nevét kapta. Most éppen Bajorországban olvassa későn érőként, de nagy örömeinkre Gyurka bácsi írásait. Igyekszünk beléveszni Gyurka bácsi róla szóló szavait: „Nyugi, Náci, helyén van ez a gyerek.” Nagyon hálás voltam neki azért, hogy nekünk sosem vetette szemünkre, hogy a gyerekeink mi-ért nem járnak rendszeresen a miséire. Ő keresztelte meg az első nyolcat, és tudomásul vette, hogy a csecsemő-gyermek-felnőtt keresztelési témában változott a véleményünk, és lakóhely szerint működünk. Mentünk miséire Ady-ligetre, a piaristákhoz vagy a Bokor-rendezvényekre. Mint apa a fiával ültünk le hajdan /1974/, hogy közös ház építésén gondolkozzunk, Érden. Nem lett belőle semmi. Ő szerzetesi cellarendszerben gondolkodott a Bokor nagy szerzetesi egyéniségei számára, én pedig nagycsalád számára terveztem a házat. Sehogys jöttek össze a szempontjaink, de még a főfalak és a vizesblokk rendszere sem. Nagyot sóhajtva és a végén nevetve zártuk le az ügyet. Nem veszem össze az apámmal és ő sem a fiával. Én munkáltam a nagycsalád

fészket, ő munkálta tovább a kommunára vonatkozó álmait.

Most, hogy nincs közöttünk, szinte hallok hangját: „Ha Jézusunk bennetek és köztetek van, akkor mindazok, akik reá figyeltek földi életükben – közöttük én is –, veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.”

BULÁNYI GYÖRGY

EGY CSALÁD INDULÁSA (NÁSZMISÉS BESZÉD)

Szeretteim, Ignác és Erzsike, és a velük együtt örülni akaró többi Testvéreim, mind, akik itt vagytok!

Testvéreim, együtt örülünk most veletek mi mindannyian, akik el akarjuk fogadni Jézus ajándékát, azt az élő vizet, amely örök életre szökellő vízforrássá lesz bennünk. Mert ez a forrás – görögül „pégé” – tesz testvérré és nővérré bennünket egymás számára, és formál közösséggé, és tart együtt bennünket, sokszor szorosabban, mint a vérség köteléke. A nagyon jó testvérek együttes örömeinek láthatatlan sugaraival akarjuk most meleggé és teljessé tenni az örömtöket.

Az örömtöket, hogy végre megértétek, megértük azt a napot, amelytől kezdve úgy ölelhetitek át egymást teljes és egész valótokkal, hogy az örök Szeretet bennetek levő örök Lelke szökteti vágyódó szíveteket, karotokat egymás felé.

Ebben az órában a hálakönnyeiket is csalhat szemünkbe, és nem emlékezünk többé a mögöttünk levő út göröngyeire, mert tapasztaljuk: az Isten egyenesen ír

